

# Ima novca, al' za EMA-ovca



DR. SC. TRPIMIR GOLUŽA  
PREDSJEDNIK HRVATSKE  
LIJEČNIČKE KOMORE

Impresivno je što je sve spremna učiniti Vlada RH da bi udomaćila **890 EMA-ovaca**: vrhunске radne uvjete, stambeno zbrinjavanje, socijalnu i zdravstvenu skrb cijele obitelji, školovanje djece u višejezičnim školama, zapošljavanje bračnih drugova... Istovremeno ta ista Vlada nije donijela niti jednu poticajnu mjeru kojom bi u Hrvatskoj zadržala **834 liječnika** koji iskazuju ozbiljnu namjeru za odlazak na rad u inozemstvo

Europska agencija za lijekove (EMA, eng. European Medicines Agency) agencija je Europske unije osnovana 1995. godine sa sjedištem u Londonu. EMA evaluacijom i praćenjem lijekova u Europskoj uniji i Europskom gospodarskom prostoru štiti i promiče zdravlje ljudi i životinja. Nadležna je za procjenu sigurnosti i odobravanje stavljanja lijekova na tržište Unije. Kao posljedica Brexita, agencija se do kraja 2019. treba preseliti iz Londona. Konačnu odluku o novom sjedištu agencije donijet će u studenom ove godine Europsko vijeće koje čine šefovi država članica Europske unije.

Uistinu je impresivno što je sve spremna učiniti Vlada Republike Hrvatske (Vlada RH) kako bi zadobila povjerenje europskih moćnika te udomaćila 890 EMA-ovaca - dobro plaćenih zaposlenika Europske agencije za lijekove. Osim vrhunskih radnih uvjeta, koji podrazumijevaju moderne uredske prostore sa svom pratećom infrastrukturom, Hrvatska EMA-ovcima jamči primjereno stambeno zbrinjavanje. Njima i članovima njihovih obitelji osigurava odgovarajuću socijalnu i zdravstvenu skrb, školovanje djece u višejezičnim školama te mogućnost zapošljavanja bračnih drugova i partnera. "Agencija bi nam donijela jako puno: veliki financijski promet, prestižni status, veliki obrt ljudi, popunjenost hotela i to bi bio velik iskorak", smatra ministar zdravstva Milan Kujundžić i time opravdava silan državni interes za EMA i EMA-ovce.

U isto vrijeme u Hrvatskoj, iz koje je u posljednje četiri godine na rad u inozemstvo otišao 551 liječnik, još 834 liječnika pokazuje ozbiljnu namjeru za iseljavanje iz zemlje. Većina njih zajedno sa svojim obiteljima. Nevjerojatno je, ali istinito da tri posljednje Vlade RH nisu donijele niti jednu jedinu poticajnu mjeru kojom bi u Hrvatskoj nastojale zadržati liječnike. Izjava ministra Kujundžića: "EU je odškrinula svoja vrata pa će s kadrovskim popunjavanjem naših bolnica biti problema. Nažalost, mladi liječnici odlaze iako taj problem nije toliko velik", zapravo potvrđuje već kroničnu situaciju u kojoj država četverogodišnje kontinuirano emigriranje hrvatskog liječništva ne prepoznaje kao problem od nacionalnog interesa koji zahtijeva ozbiljan intersektorski pristup i promptno rješavanje

osmišljenom sinergijom državne i lokane politike. Izgleda da će problem biti prepoznat velikim i ozbiljnim tek kad postane nerješiv i bespovratno poguban za sustav u cjelini, odnosno po zdravlje građana.

Umjesto da pronađe način kojim će potaknuti deficitarne zdravstvene stručnjake na ostanak u sustavu, Vlada RH pokazuje krajnju netaktilnost te određenim rješenjima provocira dodatno nezadovoljstvo medicinskog kadra i *de facto* potiče njegov daljnji odljev u inozemstvo. Principijelnost sindikata javnih službi i inzistiranje na poštivanju sporazuma iz 2011. godine, kojim su državni i javni službenici pristali da im se osnovica plaće zbog krize smanji za šest posto sve dok se ne ostvari prosječan rast BDP-a u dva uzastopna tromjesečja od dva ili više posto, Vlada RH kažnjava preseđanom – povećavanjem osnovice za izračun plaće za dva posto isključivo državnim službenicima. Pravna nesigurnost i nezaštićenost, nepriznavanje specifičnosti liječničkog zvanja, eliminiranje sindikalnih predstavnika liječnika iz kolektivnog pregovaranja s Vladom RH, nametnuta enormna satnica financijski podcijenjenog prekovremenog rada, neulaganje u profesionalno usavršavanje, neadekvatan društveni položaj i gotovo svakodnevna medijska hajka na liječnike hrvatska su stvarnost koja potiče liječnike na odlazak iz Hrvatske.

„Velik financijski promet, prestižni status, velik obrt ljudi i popunjenost hotela“ nesumnjivo su značajna ostvarenja za hrvatsko društvo, no sigurno nisu važnija od zdravlja hrvatske nacije. Upravo su „dobri i poticajni radni uvjeti, rješavanje stambenog pitanja, adekvatno socijalno i zdravstveno zbrinjavanje obitelji, pomoć pri školovanju djece, zapošljavanje bračnih drugova“ mjere koje bi dobrim dijelom zadržale hrvatske zdravstvene stručnjake u Hrvatskoj i time zajamčile poželjnu zdravstvenu perspektivu hrvatskom društvu.

Vlada RH nastoji u Hrvatsku privući europsku poslovnu elitu. Iako su mali izgledi da će u tome uspjeti, radi se o hvale vrijednom pokušaju. Zašto sličan model ne primjenjuje i u situacijama od nacionalnog interesa, kao što je slučaj sa zaustavljanjem emigriranja hrvatskih liječnika? Tu su izgledi za uspjeh, još uvijek, gotovo zajamčeni.